

## „Kutseühendusesisese kvaliteedikontrolli tähelepanekute üldistatud kokkuvõte“



Käesolev dokument on esitatud üldistatud kokkuvõttena Audiitorkogu poolt teostatud kutseühendusesiseste kvaliteedikontrollide (KVK) tähelepanekutest eesmärgiga juhtida vandeaudiitorite tähelepanu olulistele standardite nõuetele tagamaks läbiviidud töövõtude osas kvaliteet.

Tähelepanekud on jagatud kahte ossa:

- esiteks - loetelu sellistest standardite nõuetest, mille mittetäitmine vandeaudiitori poolt ei pruugi sõltuvalt kontekstist võimaldada anda töövõtule hinnangut „kvaliteet vastab nõuetele, võimalik täiustamine“ ning
- teiseks - loetelu sellistest standardite nõuetest, mille mittetäitmine vandeaudiitori poolt võib sõltuvalt kontekstist anda aluse töövõtu hinnanguks „audiitorteenuse kvaliteedis esinesid märkimisväärsed puudused, oluline täiustamine nõutav“.

Käesolevas kokkuvõttes esitatud nõuete asjakohasust tuleb kaaluda iga konkreetse töövõtu kontekstis ning lähtuvalt vandeaudiitori kutsealasest otsustusest.

Kokkuvõte on koostatud koostöös metodoloogiaspetsialisti, metodoloogiakomisjoni, kvaliteedikontrolli spetsialistide ja Audiitorkogu juhatusel.

**Loetelu standardite nõuetest, mille mittetäitmine ei võimalda sõltuvalt kontekstist hinnata töövõtu kvaliteeti nõuetele vastavaks ning mille puhul on võimalik täiustamine**

<b>Viide standardile</b>	<b>Lühinimetus</b>	<b>Standardipunkt</b>	<b>Täiendav selgitus</b>
AudS § 13	Avaliku huvi üksus (AHÜ)	Audiitor peab tuvastama, et kliendi puhul on <b>tegemist AHÜ-ga</b> audiitortegevuse seaduse (AudS) tähenduses.	<p>Otseseid erisusi auditeerimisprotsessis AHÜ auditeerimine kaasa ei too, kuid AudS'st tulenevad mõned täiendavad nõuded:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vajalik on AJN'i teavitamine registri infosüsteemi vahendusel kliendilepingutest AHÜga (§ 55 lg 4);</li> <li>• audiitorettevõtja ja vandeaudiitor peavad kinnitama oma sõltumatust kliendist auditikomiteele (§ 59 lg 1);</li> <li>• vandeaudiitori rotatsiooninõuded (§ 59 lg 3);</li> <li>• korralise kutseühendusesisese kvaliteedikontrolli sagedus suureneb (§ 137 lg 5);</li> <li>• audiitorettevõtja on kohustatud koostama läbipaistvusaruande (§ 158 lg 1);</li> <li>• erilisem tähelepanu finantsaruandluse raamistikust tulevatele nõuetele, kuna avalikkuse huvi antud aruande vastu on suurem.</li> </ul>
AudS § 55	Kliendileping audiitorteenuse osutamiseks	Audiitorteenuse osutamiseks sõlmib audiitorettevõtja kliendiga <b>kirjalikus vormis</b> audiitorteenuse osutamise lepingu.	Audiitorteenuse kvaliteedis esinevad puudused, kui audiitorteenuse osutamise leping asjakohase perioodi kohta on kliendiga kirjalikus vormis sõlmimata või asjakohased lepingupunktid kajastamata, mh on vajalikud lepingu täiendused, kui (pikema perioodi kohta) sõlmitud lepingupunktide osas toimuvad muutused (nt muutub töövõtu ulatus).
ISQC 1 .A54	Lõplike töövõtufailide kokkupaneku lõpuleviimine	Lõpliku töövõtufaili kokkupanek tuleb lõpetada õigeaegselt; näiteks auditi puhul on selliseks ajaliseks piiriks tavaliselt mitte rohkem kui <b>60 päeva</b> pärast audiitori aruande kuupäeva.	<p>Audiitor peab kehtestama poliitikad ja protseduurid lõplike töövõtufailide kokkupaneku õigeaegseks lõpuleviimiseks pärast töövõtu aruande väljastamist.</p> <p>Kuidas kindlustada, et töövõtufaili kokkupanek on toimunud õigeaegselt? Digifaili puhul ei tohiks dokumentatsiooni viimane muutmiskuupäev / arhiveerimiskuupäev olla kuvatud hilisemana kui audiitori</p>

			aruande kuupäev + 60 päeva; pabermapa puhul ei tohi ükski dokument kanda hilisemat kuupäeva kui audiitori aruande kuupäev + 60 päeva, lisaks võiks olla koostatud arhiveerimist kinnitav tööpaber.
ISA 220 .17	Finantsaruannete auditi kvaliteedikontroll	<b>Audiitori aruande kuupäeval või enne</b> seda peab töövõtupartner auditi dokumentatsiooni ülevaatamise ja töövõtumeeskonnaga arutelu kaudu saavutama rahulolu, et on hangitud piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal tehtud kokkuvõtete toetamiseks ja väljaantava audiitori aruande jaoks.	Töövõtupartner ei pea üle vaatama kogu auditi dokumentatsiooni (aga võib seda teha), kuid kindlasti on nõutavad õigeaegsed ülevaatused audiitori aruande kuupäeval või enne seda vähemalt alljärgneva osas: <ul style="list-style-type: none"> <li>• kriitilised valdkonnad kutseotsustuses, eelkõige need, mis puudutavad keerulisi või vaidlust tekitavaid asjaolusid, mis on töövõtu käigus tuvastatud;</li> <li>• märkimisväärsed riskid; ja</li> <li>• muud valdkonnad, mida töövõtupartner peab tähtsaks.</li> </ul> Töövõtupartner dokumenteerib ülevaatuste ulatuse ja ajastuse.
ISA 220 .21	Finantsaruannete auditi kvaliteedikontroll	Börsinimekirja kantud majandusüksuste finantsaruannete auditite ja selliste muude auditi töövõttude puhul, kui neid on, mille osas on ettevõtte määranud kindlaks, et töövõtu kvaliteedi kontrollülevaatus on nõutav, peab töövõtupartner tegema kindlaks, et töövõtu kvaliteedi <b>kontrollülevaataja</b> on määratud ja täitnud asjakohaseid ülesandeid.	Veendumaks, et hangitud on piisav ja asjakohane auditi tõendusmaterjal tuleb börsinimekirja kantud majandusüksuste finantsaruannete auditite suhtes korraldada kontrollülevaatus, mis võiks hõlmata vähemalt järgmist: <ul style="list-style-type: none"> <li>• märkimisväärsed riskid töövõtus ja vastused nendele;</li> <li>• olulisus;</li> <li>• korrigeeritud ja korrigeerimata väärkajastamised;</li> <li>• asjaolud, mille kohta tuleb infot vahetada juhtkonna ja isikutega, kelle ülesandeks on valitsemine.</li> </ul> *kontrollülevaatus läbiviimine ei vähenda töövõtupartneri vastutust auditi töövõtu ja selle läbiviimise eest  Audiitori aruannet ei tohi väljastada enne kvaliteedi kontrollülevaatus toimumist.
ISA 240 .10 .26 .32	Audiitori kohustused finantsaruannete auditeerimisel seoses pettusega	Audiitori eesmärkideks on: <ul style="list-style-type: none"> <li>• tuvastada ja hinnata finantsaruannete <b>pettusest tuleneva olulise väärkajastamise riske</b>;</li> </ul>	Tööpaberitest peab selguma, et audiitor on pettuseriski hinnanud ning neid riske arvesse võtvaid protseduure teostanud.

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• omandada piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal seoses pettusest tuleneva olulise väärkajastamise hinnatud riskidega, kavandades ja rakendades asjakohased vastused; ja</li> <li>• vastata asjakohaselt auditi käigus tuvastatud pettusele või kahtlustatud pettusele.</li> </ul> <p>Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise riskide tuvastamisel ja hindamisel peab audiitor, tuginedes eeldusele, et tulu kajastamisel eksisteerivad pettuseriskid, hindama, millised <b>tulu liigid</b>, tulu tehingud või väited selliseid riske põhjustavad.</p> <p>Audiitor peab kavandama ja läbi viima auditiprotseduurid selleks, et testida <b>pearaamatus</b> kajastatud päevaraamatu kannete asjakohasust, mis on tehtud finantsaruannete koostamisel (sh korrigeerimiskanded).</p>	Muuhulgas peab audiitor testima bilansipäeva lähedasi (st sellele eelnevaid ja järgnevaid) raamatupidamiskandeid.
ISA 330 .3 .21 .18	Audiitori vastused hinnatud riskidele	<p>Audiitori eesmärgiks on omandada hinnatud olulise väärkajastamise riskidega seoses piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal nendele riskidele asjakohaste vastuste kavandamise ja rakendamise kaudu.</p> <p>Kui audiitor on kindlaks määranud, et hinnatud olulise väärkajastamise risk väite tasandil on märkimisväärne risk, peab audiitor viima läbi substantiivsed protseduurid, mis on spetsiifiliselt vastuseks sellele riskile. Kui lähenemine märkimisväärsele riskile koosneb ainult substantiivsetest protseduuridest (kontrollmehhanismidele ei toetuta), peavad nende protseduuride hulka kuuluma <b>detailide testid</b>.</p> <p>Sõltumata valitud lähenemisviisist (kontrollipõhine, substantiivne), kavandab ja viib audiitor läbi <b>substantiivsed protseduurid iga olulise</b> tehinguklassi, kontosaldo ja avalikustatava informatsiooni osas.</p>	Teostatud protseduuride ulatus ja olemus peavad vastama riskihindamisel leitud riskitasemetele. Töövõtu kvaliteet ei vasta nõuetele, kui riskihinnangutega võrreldes on vandeaudiitori poolt tehtud ebaproportsionaalses mahus protseduure.
ISA 501 .3 .9	Auditi tõendusmaterjal - teatud kirjete puhul spetsiifiliselt arvesse võetavad asjaolud	<p>Kui varud on finantsaruannete seisukohast olulised, peab audiitor omandama piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali <b>varude olemasolu ja seisukorra</b> kohta.</p> <p>Audiitor peab kavandama ja läbi viima auditiprotseduurid selleks, et tuvastada majandusüksust puudutavad <b>kohtumenetlused ja hagid</b>, mis võivad tekitada olulise väärkajastamise riski.</p>	<p>Audiitor peab oluliste varude puhul vaatlema nende inventuuri ja läbi viima kontroll-lugemisi. Kui inventuur ei toimu bilansipäeval, on oluline, et loendamise kuupäeva ja finantsaruannete kuupäeva vahelisel perioodil toimunud varude muutused oleksid nõuetekohaselt kajastatud. Kui audiitor ei saa viibida varude füüsilise loendamise juures, peab ta tegema loendamisi mõnel muul kuupäeval ja viima vahepealsete tehingute suhtes läbi auditiprotseduurid.</p> <p>Tuvastamaks majandusüksust puudutavaid kohtumenetlusi ja hagnosis tuleks kaaluda järelepärimiste tegemist juhtkonnale, asjakohaste koosolekuprotokollidega</p>

			tutvumist, kinnituskirjade palumist ettevõttevälistelt ja – sisestelt juristidelt, õigusabiga seotud kulukontode ülevaatus jms.
ISA 505 .7	Välised kinnitused	<p>Välise kinnituse protseduuride kasutamisel peab audiitor säilitama <b>kontrolli välise kinnituse taotluste üle</b>, sh:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kinnitatava või taotletava informatsiooni kindlaksmääramine;</li> <li>• asjakohase kinnitava osapoole valimine;</li> <li>• kinnitustaotluste väljatöötamine, sh selle kindlaksmääramine, et taotlused on õigesti adresseeritud ja sisaldavad tagastamisinformatsiooni otse audiitorile saadetavate vastuste kohta; ja</li> <li>• taotluste, sh kui asjakohane, jätkutaotluste saatmine kinnitavale osapoolele</li> </ul>	Vandeaudiitor peab olema säilitanud kontrolli väliste kinnituste taotluste üle (eriti kõrgema riskiga valdkondade puhul, mil välised kinnitused annavad usaldusväärsema tõendusmaterjali ja suurema kindluse), mitte toetuma kliendi poolt läbiviidud kinnitustele.
ISA 510 .3 .6 ja .A4	Esmakordsed auditi töövõttud - algsaldod	<p>Audiitor peab koguma piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali selle kohta, kas <b>algsaldod sisaldavad väärkajastamisi</b>, mis mõjutavad oluliselt käesoleva perioodi finantsaruandeid.</p> <p>Kui eelneva perioodi finantsaruandeid auditeeris <b>eelmine audiitor</b>, võib audiitor olla võimeline koguma piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali algsaldode kohta, vaadates üle eelmise audiitori tööpaberid (seda mõjutavad aga eelmise audiitori kutsealane <b>kompetentsus ja sõltumatus</b>).</p>	<p>Oluline:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tõendusmaterjali kogumine algsaldode kohta on audiitori vahetuse või esmakordse auditeerimiskohustuslase puhul kohustuslik;</li> <li>• audiitori aruande modifitseerimine olukorras, kui tõendusmaterjali kogumine algsaldode kohta oleks võimalik (nt panga saldokinnitus raha saldo kinnitamiseks, saldovõrdlused deebitoride / kreditoridega jne), ei ole aktsepteeritav;</li> <li>• kui eelneva perioodi finantsaruandeid auditeeris eelmine audiitor, võivad tõendusmaterjali allikaks olla eelmise audiitori tööpaberid - siinkohal on aga oluline hinnata eelmise audiitori kutsealast kompetentsust ja sõltumatust.</li> </ul>
ISA 520 .5	Analüütilised protseduurid	<p>Substantiivsete analüütiliste protseduuride väljatöötamisel ja läbiviimisel peab audiitor:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kindlaks määrama konkreetsete substantiivsete analüütiliste protseduuride sobivuse antud väidete puhul,</li> <li>• hindama ootuse alusandmete andmete usaldusväärsust,</li> <li>• <b>kujundama ootuse</b> kajastatud summade või suhtarvude kohta ,</li> <li>• kindlaks määrama kajastatud summade erinevuse oodatavatest väärtustest, mis on aktsepteeritav ilma edasise uurimiseta.</li> </ul>	Analüütilised protseduurid peavad muuhulgas sisaldama: <ul style="list-style-type: none"> <li>• audiitori poolt koostatud (numbrilist) ootust teatud näitajale,</li> <li>• lubatud hälvet audiitori ootuse suhtes,</li> <li>• tegeliku saldo ja audiitori ootuse erinevust,</li> <li>• erinevuse põhjendatud selgitust, juhul kui see ületab lubatud hälvet.</li> </ul>
ISA 530	Auditi valimikontroll	<b>Statistilise valimikontrolli</b> korral valitakse valimi objektid selliselt, et igal	Selleks, et töövõtu kvaliteet vastaks nõuetele, peab valimi

.A12		valimikontrolliüksusel on teadaolev tõenäosus olla valitud; mittestatistilise valimikontrolli korral kasutatakse valimi objektide valimisel otsustust.	moodustamise alus olema põhjendatud.  * statistilise valimi moodustamise puhul tuleks kaaluda selle asjakohasust (nt liiga väikese üldkogumi korral ei ole valimi moodustamine üldse otstarbekas)
ISA 540 .6	Arvestushinnangute, sh õiglase väärtuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatu auditeerimine	Audiitori eesmärk on hankida piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal selle kohta, kas finantsaruannetes kajastatud või avalikustatud arvestushinnangud, sh õiglase väärtuse arvestushinnangud, on põhjendatud (sh kas juhtkonna poolt kasutatud märkimisväärsed <b>eldused on põhjendatud</b> ).	Arvestushinnangute puhul on oluline, et audiitor testiks kasutatud eelduste (sisendite) põhjendatust, samuti tuleks audiitori poolt läbi viia hinnangus teostatud arvutuste aritmeetiline kontroll.
ISA 550 .9	Seotud osapooled	Audiitori eesmärkideks on koguda piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal selle kohta, kas seotud osapoolte vahelised <b>suhted ja tehingud on kooskõlas raamistikuga</b> finantsaruannetes asjakohaselt tuvastatud, arvestatud ning avalikustatud.	Et audiitorteenuse kvaliteet vastaks nõuetele, peab audiitor olema teostanud protseduure identifitseerimaks seotud osapooli ja nendega tehtud tehinguid.
ISA 560 .4	Järgnevad sündmused	Audiitori eesmärgiks on koguda piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal selle kohta, kas <b>finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel toimunud sündmused</b> , mis nõuavad finantsaruannete muutmist või neis avalikustamist, on nendes finantsaruannetes asjakohaselt kajastatud vastavalt rakendatavale finantsaruandluse raamistikule.	Järgnevate sündmuste kohta, mis nõuavad finantsaruannete muutmist või neis avalikustamist, peab audiitor läbi viima protseduurid kuni audiitori aruande kuupäevani - ka juhul, kui auditiprotseduuride läbiviimise ja aruande väljastamise vahel on pikem ajaperiood.

## Loetelu standardite nõuetest, mille mittetäitmine viitab sõltuvalt kontekstist märkimisväärsetele puudustele töövõtu kvaliteedis, mille puhul on nõutav oluline täiustamine

Viide standardile	Lühinimetus	Selgitus	Täiendav selgitus
	Vandeaudiitori kutsetegevuse standardite eessõna .4-.7	<p>Audiitori poolt tuleb töövõtu teostamiseks valida <b>korrektne raamistik</b>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rahvusvahelisi auditeerimise standardeid (Eesti) (ISA (EE)) tuleb rakendada möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditis;</li> <li>• rahvusvahelisi ülevaatamise teenuse standardeid (Eesti) (ISRE (EE)) tuleb rakendada möödunud perioodide finantsinformatsiooni ülevaatusel;</li> <li>• rahvusvahelisi kindlustandvate teenuste standardeid (Eesti) (ISAE (EE)) tuleb rakendada kindlustandvates teenustes, välja arvatud möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditites või ülevaatustel;</li> <li>• rahvusvahelisi seonduvate teenuste standardeid (Eesti) (ISRS (EE)) tuleb rakendada finantsinformatsiooni koostamise töövõttude, informatsiooni osas kokkuleppeliste protseduuride rakendamise töövõttude ja muude AJN määratletud seonduvate teenuste töövõttude suhtes.</li> </ul>	<p>Audiitorteenuse kvaliteedis esinevad märkimisväärsed puudused, kui töövõtt ei ole läbiviidud asjakohases raamistikus, nt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• auditi asemel on läbi viidud ülevaatamise töövõtt (vastupidine olukord on lubatud);</li> <li>• seonduvate teenuste töövõtu asemel on läbi viidud muu kindlustandev töö (st kui audiitor on avaldanud teatava valdkonna kohta arvamust, ei saa olla tegemist kokkuleppeliste toimingutega);</li> <li>• jms.</li> </ul>
ISA 200 .14	Sõltumatu audiitori üldised eesmärgid ja auditi läbiviimine kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega	Audiitor peab olema vastavuses finantsaruannete auditi töövõttudega seotud relevantsete <b> eetikanõuetega</b> , kaasa arvatud nendega, mis puudutavad sõltumatust.	Selle otsustamisel, kas töövõtt aktsepteerida või seda jätkata, või kas konkreetne isik võib olla auditimeeskonna liige, peab audiitorettevõtja tuvastama ja hindama ohtusid sõltumatusele (huvide konfliktid) ning nende esinemisel kindlaks määrama, kas on kättesaadavad kaitsemehhanismid ohtude kõrvaldamiseks või nende vähendamiseks vastuvõetava tasemeni.
ISA 210 .6	Auditi töövõtu tingimuste kokkuleppimine	Audiitor peab auditi eeltingimuste olemasolu kindlakstegemiseks määrama kindlaks, kas finantsaruannete koostamisel rakendatav <b> finantsaruandluse raamistik</b> on aktsepteeritav.	<p>Finantsaruandluse raamistikest on Eesti kontekstis ajakohased Eesti hea raamatupidamistava ja IFRS.</p> <p>Auditorteenuse kvaliteedis esinevad märkimisväärsed puudused, kui esinevad vastuolud: auditileping vs raamatupidamise aastaaruanne vs audiitori aruanne (nt raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses IFRS standarditega, kuid audiitor kinnitab oma aruandes kooskõla Eesti hea raamatupidamistavaga).</p>

ISA 230 .5	Audiiti dokumentatsioon	<p>Audiitori eesmärk on <b>koostada dokumentatsioon</b>, mis annab:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• audiitori aruande aluse piisava ja asjakohase jäädvustamise; ja</li> <li>• tõendusmaterjali selle kohta, et audit planeeriti ja viidi läbi kooskõlas ISAdega ning kohaldatavate seaduste ja regulatsioonide nõuetega.</li> </ul>	<p>Audiiti dokumentatsioonist peab asjatundlikule isikule selguma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kes,</li> <li>• millal,</li> <li>• millise töövõtu raames,</li> <li>• milliseid protseduure on teostanud.</li> </ul> <p>Seejuures peab dokumentatsioonist nähtuma mitte ainult teostatud protseduuri eesmärk, kirjeldus ja järeldus, vaid ka protseduuri teostamist tõendavad detailid.</p>
ISA 315 .5  ISA 300 .9  ISA 315 .31	<p>ISA 300 „Finantsaruannete auditi planeerimine“</p> <p>ISA 315 “Olulise väärkajastamise riskide tuvastamine ja hindamine majandusüksusest ja selle keskkonnast arusaamise kaudu“</p>	<p>Audiitor peab <b>viima läbi riskihindamise protseduurid</b>, et anda alus olulise väärkajastamise riskide tuvastamiseks ja hindamiseks finantsaruande ning väite tasandil.</p> <p>Audiitor peab välja töötama <b>auditi plaani</b>, mis hõlmab järgneva kirjeldust:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• planeeritud riskihindamise protseduuride olemus, ajastus ja ulatus;</li> <li>• edasiste väite tasandil auditiprotseduuride olemus, ajastus ja ulatus;</li> <li>• muud planeeritud auditiprotseduurid, mille teostamine on nõutav, et töövõtt oleks ISAdega kooskõlas.</li> </ul> <p>Audiitoripoolne olulise väärkajastamise riski hinnang väite tasandil võib auditi käigus muutuda, kui kogutakse täiendavat auditi tõendusmaterjali. Olukordades, kus audiitor kogub auditi tõendusmaterjali edasiste auditiprotseduuride läbiviimise kaudu või juhul, kui on kogutud uut informatsiooni, mis kumbki lahkneb audiitori esialgse hinnangu aluseks olnud auditi tõendusmaterjalist, peab audiitor <b>hinnangu uuesti läbi vaatama ja modifitseerima vastavalt edasisi planeeritud auditiprotseduure.</b></p>	<p>Audiitor peab hindama riske finantsaruande kui terviku tasandil ning kirjade tasandil väidete kaupa.</p> <p>Planeeritud protseduuride ulatus ja olemus peavad vastama koostatud riskihinnangutele.</p>
ISA 320 .10	Olulisus auditi planeerimisel ja läbiviimisel	<p>Kuna audiitor avaldab arvamust finantsaruande kui terviku kohta, peab ta määrama üldise olulisuse (<b>auditi olulisus aruande tasemel</b>) üle mille väärkajastamisi sisaldavad aruanded võivad hakata eksitama aruande tarvitajate majandusotsuseid.</p> <p>Selleks, et vähendada asjakohaselt madala tasemeni tõenäosust, et korrigeerimata ja avastamata väärkajastamiste kogusumma ületab auditi olulisuse aruande tasemel või, juhul kui määratud, auditi olulisuse spetsiifilisel tasemel, määrab audiitor ka läbiviimise olulisuse (<b>läbiviimise olulisus</b>) ning vigade tuvastamise piiri (<b>vigade tuvastamise piir</b>).</p> <p>Teatud juhtudel võib mõni tehinguklass, konto saldo või aastaaruandes avalikustatav</p>	<p>Audiitorteenuse kvaliteedis esinevad märkimisväärsed puudused, kui nimetatud olulisuse tasemed on audiitori poolt määramata ja neid pole ka järgnevas töös rakendatud.</p>



		informatsioon olla eraldiseisvalt oluline, mistõttu on põhjust eeldada, et ka alla aruande tasemel auditi olulisuse jäävad väärkajastamised kõnealuses tehinguklassis, konto saldos või aastaaruandes avalikustatud informatsioonis võivad hakata eksitama aruande tarvitajate majandusotsuseid. Sellistel juhtudel peaks eraldi määrama <b>spetsiifilise olulisuse</b> .	
ISA 570 .9	Tegevuse jätkuvus	Audiitori kohustus on hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali juhtkonna poolt finantsaruannete koostamisel kasutatud <b>tegevuse jätkuvuse eelduse asjakohasuse kohta</b> ning teha järeldus, kas esineb oluline ebakindlus majandusüksuse suutlikkuse suhtes jätkata jätkuvalt tegutsevana.	Tegevuse jätkuvus on temaatika, millega peab audiitor tegelema igas töövõtus, mitte ainult sellistes, kus tegevuse jätkuvus on selgelt kahtluse all.  Oluline on tähele panna, et hinnangut ettevõtte tegevuse jätkuvusele ei anna audiitor – see on juhtkonna ülesanne; audiitor peab hindama juhtkonna hinnangut majandusüksuse suutlikkusele jätkata jätkuvalt tegutsevana.
ISA 580 .6 .A2 .14	Kirjalikud esitised	Audiitori eesmärgiks on hankida juhtkonnalt kirjalikud esitised selle kohta, et juhtkond ja, kus asjakohane, isikud, kelle ülesandeks on valitsemine, usuvad, et nad on täitnud oma <b>kohustused finantsaruannete koostamise osas ja audiitorile antud informatsiooni täielikkuse osas</b> .  Kirjalikke esitisi <b>taotletakse nendelt</b> , kelle kohustuseks (vastutuseks) on finantsaruannete koostamine.  Kirjalike esitiste <b>kuupäev</b> peab olema nii lähedal kui võimalik, kuid mitte hilisem kui finantsaruandeid käsitleva audiitori aruande kuupäev.	Kirjalikke esitisi taotletakse nendelt, kelle kohustuseks on finantsaruannete koostamine. Need üksikisikud võivad varieeruda sõltuvalt majandusüksuse valitsemisstruktuurist (tegevjuht, finantsjuht ja/või muid ametinimetusi kasutavad võrdväärsed isikud majandusüksuses).  Audiitorteenuse kvaliteedis esinevad märkimisväärsed puudused, kui asjakohaselt allkirjastatud esitiskiri puudub või on see allkirjastatud hiljem või oluliselt varem kui audiitori aruanne.
ISA 600 .8	Spetsiaalselt arvesse võetavad asjaolud - grupi finantsaruannete auditid (sh komponendi audiitorite töö)	Audiitori eesmärgiks on <ul style="list-style-type: none"> <li>• selgelt <b>vahetada komponendi audiitoritega infot</b> nende töö ulatuse ja ajastuse osas finantsinformatsiooni kohta, mis on seotud komponentidega ja nende tähelepanekute osas; ja</li> <li>• hankida piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal seoses komponentide finantsinformatsiooni ja konsolideerimisprotsessiga, et avaldada arvamust selle kohta, kas grupi finantsaruanded on koostatud kõikides olulistest osades kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga.</li> </ul>	Audiitorteenuse kvaliteedis esinevad märkimisväärsed puudused, kui grupi auditi töövõtus on audiitor jätnud komponentide audiitoritele juhendid välja saatmata ja pole ka ise komponentidega seoses protseduure teinud (auditeerinud nt vaid konsolideerimisprotsessi) või on komponentidelt vastused saamata või on need läbitöötamata.
ISA 700 .6  ISA 705 .4	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	Audiitori eesmärkideks on: <ul style="list-style-type: none"> <li>• kujundada omandatud auditi tõendusmaterjali põhjal tehtud järelduste hindamise alusel <b>arvamus finantsaruannete kohta</b>; ja</li> <li>• avaldada see arvamus selgelt kirjaliku aruande kaudu, milles kirjeldatakse ka</li> </ul>	Audiitorteenuse kvaliteedis esinevad märkimisväärsed puudused, kui audiitor on väljastanud ebakorrektselt tüüpi sõltumatu vandearuande, nt: <ul style="list-style-type: none"> <li>• audiitor on väljastanud modifitseerimata otsuse</li> </ul>

<p>ISA 706 .6</p>		<p>selle arvamuse alust.</p> <p>Audiitori eesmärgiks on avaldada selgelt asjakohaselt <b>modifitseeritud arvamust</b> finantsaruannete kohta, mis on vajalik siis, kui:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• audiitor teeb hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal järelduse, et finantsaruanded tervikuna ei ole olulise väärkajastamiseta; või</li> <li>• audiitor ei suuda hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali järelduse tegemiseks selle kohta, et finantsaruanded tervikuna on olulise väärkajastamiseta.</li> </ul> <p>Audiitori eesmärk, olles kujundanud arvamuse finantsaruannete kohta, on juhtida audiitori aruandes selge täiendava infovahetusega, kui see on audiitori arvates vajalik, kasutajate tähelepanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• asjaolule, mis, kuigi asjakohaselt esitatud või avalikustatud finantsaruannetes, on sellise tähtsusega, et on fundamentaalne kasutajate arusaamisele finantsaruannetest (<b>asjaolu rõhutav lõik</b>); või</li> <li>• asjakohasuse korral mis tahes muule asjaolule, mis on relevantne kasutajate arusaamisele auditist, audiitori kohustustest või audiitori aruandest (<b>muu asjaolu lõik</b>).</li> </ul>	<p>olukorras, kus see oleks pidanud olema modifitseeritud (märkus, vastupidine, arvamuse avaldamisest loobumine);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• audiitori aruandes esineb ebakorrekne modifikatsioon (esitatud märkus, kuid peaks olema vastupidine arvamus);</li> <li>• audiitor on lisanud oma aruandesse asjaolu rõhutava lõigu olukorras, kus oleks pidanud aruannet modifitseerima (nt lisama märkuse);</li> <li>• jms.</li> </ul>
-----------------------	--	---	--